

MATURITNÍ TÉMATA Z ÚČETNICTVÍ

Školní rok 2026/2027

O4.A

1. Daňová evidence a účetnictví.

a) Účetnictví a daňová evidence – Právní úprava a rozdíly mezi účetnictvím a daňovou evidencí. Příjmy, výdaje, náklady a výnosy. Knihy a evidence vedené v daňové evidenci a účetnictví.

b) Daně – Příjmy ze samostatné činnosti podle § 7. Stanovení dílčího základu daně. Výdaje procentem z příjmů – paušální výdaje. Stanovení základu daně. Odčitatelné položky a nezdanitelné části základu daně. Sazby daně a výpočet daně. Slevy na dani. Daňové zvýhodnění na děti a daňový bonus. Výsledná daňová povinnost, zaplacené zálohy, doplatek či přeplatek.

2. Příjmy a výdaje v daňové evidenci. Individuální podnikatel v daňové evidenci a účetnictví.

a) Účetnictví a daňová evidence – Daňově uznatelné a daňově neuznatelné výdaje. Příjmy zahrnované a nezahrnované do základu daně. Výdaje pro osobní potřebu. Smíšené výdaje. Fyzická osoba jako podnikatelský subjekt. Povinnost a možnost vedení účetnictví fyzickou osobou.

b) Daně – příjmy se samostatné činnosti podle § 7 zákona o dani z příjmů. Stanovení dílčího základu daně z příjmů ze samostatné činnosti. Daňová uznatelnost výdajů a jejich prokazování. Daňové dopady výdajů pro osobní potřebu a smíšených výdajů. Výdaje procentem z příjmů – paušální výdaje.

3. Dlouhodobý majetek.

a) Účetnictví a daňová evidence – Dlouhodobý majetek – definice, druhy, oceňování, způsoby pořízení, zařazení do užívání, vykazování v rozvaze. Evidence dlouhodobého majetku v daňové evidenci – karta dlouhodobého majetku. Inventarizace majetku. Opravné položky k dlouhodobému majetku.

b) Daně – Vymezení hmotného a nehmotného majetku z hlediska zákona o daních z příjmů. Daňové posouzení výdajů na pořízení dlouhodobého majetku. Daňové dopady pořízení majetku z vlastních a cizích zdrojů.

4. Odpisování a vyřazování dlouhodobého majetku. Daňové a účetní odpisy.

a) Účetnictví a daňová evidence – Opotřebení dlouhodobého majetku. Účetní a daňové odpisy, odpisový plán, výpočet odpisů. Oprávky a zůstatková cena. Evidence odpisů v daňové evidenci. Technické zhodnocení dlouhodobého majetku. Způsoby vyřazení dlouhodobého majetku.

b) Daně – Odpisové skupiny a doba odpisování. Rovnoměrné a zrychlené odpisování vliv na základ daně z příjmů, výpočet daňových odpisů. Daňová uznatelnost odpisů. Vliv rozdílu účetních a daňových odpisů na základ daně z příjmů. Technické zhodnocení a jeho vliv na vstupní cenu a odpisování majetku. Daňová uznatelnost zůstatkové ceny při vyřazení majetku.

5. Oběžný majetek.

a) Účetnictví a daňová evidence – Oběžný majetek – definice, druhy, oceňování a vykazování v rozvaze. Evidence oběžného majetku v daňové evidenci. Zachycení oběžného majetku v účetnictví. Drobný majetek – vymezení, evidence.

b) Daně – Daňové posouzení výdajů na pořízení oběžného majetku. Daňová uznatelnost výdajů na pořízení drobného majetku. Rozdíly v daňovém posouzení drobného a dlouhodobého hmotného majetku.

6. Zásoby.

a) Účetnictví a daňová evidence – Charakteristika a členění zásob. Pořizování a oceňování zásob. Vedení zásob způsobem A a B. Oceňování úbytku zásob. Evidence zásob v daňové evidenci. Vliv zásob na výsledek hospodaření a cash flow (peněžní tok). Inventarizace zásob a inventarizační rozdíly. Škody na zásobách, prodej nepotřebných zásob a likvidace zásob. Specifika zásob na konci účetního období. Opravné položky k zásobám.

b) Daně – Daňová uznatelnost výdajů a nákladů na pořízení zásob. Daňové posouzení mank do normy a nad normu přirozených úbytků. Daňová uznatelnost škod na zásobách. Daňové dopady prodeje a likvidace zásob. Daňová uznatelnost opravných položek k zásobám.

7. Majetek podniku a zdroje financování podniku.

a) Účetnictví a daňová evidence – Majetek podniku a jeho členění. Vlastní a cizí zdroje financování. Financování pořízení dlouhodobého majetku – vlastní prostředky, úvěry, finanční a operativní leasing. Zachycení zdrojů financování v rozvaze – pasiva a bilanční rovnice. Evidence majetku a závazků v daňové evidenci.

b) Daně – Daňové posouzení vlastních a cizích zdrojů financování. Daňová uznatelnost úroků z úvěrů a zápůjček. Daňové aspekty finančního a operativního leasingu.

8. Rozvaha, typické změny rozvahových položek, základní bilanční rovnice.

a) Účetnictví a daňová evidence – Účet jako základní prvek účetnictví. Účtová osnova a účtový rozvrh, účtové třídy a skupiny, syntetické a analytické účty. Základní třídění účtů. Počáteční a konečné stavy účtů. Členění rozvahy, základní bilanční rovnice a typické změny rozvahových položek. Evidence majetku a dluhů v daňové evidenci.

b) Daně – Daňové posouzení změn majetku a zdrojů jeho financování. Rozdíl mezi účetním výsledkem hospodaření a základem daně z příjmů. Vliv vybraných rozvahových operací na základ daně z příjmů.

9. Výkaz zisku a ztráty – výsledkové účty – VÝNOSY.

a) Účetnictví a daňová evidence – Charakteristika a členění výnosů. Výsledkové účty a jejich charakteristika. Vykazování výnosů ve výkazu zisku a ztráty. Vliv výnosů na výsledek hospodaření. Rozdíl mezi příjmy a výnosy. Evidence příjmů v daňové evidenci.

b) Daně – Členění výnosů z hlediska daně z příjmů. Výnosy zahrnované a nezahrnované do základu daně. Úprava výsledku hospodaření při stanovení základu daně v daňovém přiznání. Specifika zdaňování příjmů veřejně prospěšných poplatníků (neziskových organizací).

10. Výkaz zisku a ztráty – výsledkové účty – NÁKLADY.

a) Účetnictví a daňová evidence – Charakteristika a členění nákladů. Výsledkové účty a jejich charakteristika. Vykazování nákladů ve výkazu zisku a ztráty. Vliv nákladů na výsledek hospodaření. Rozdíl mezi výdaji a náklady. Evidence výdajů v daňové evidenci.

b) Daně – Členění nákladů z hlediska daně z příjmů. Náklady daňově uznatelné a daňově neuznatelné. Podmínky daňové uznatelnosti nákladů. Úprava výsledku hospodaření při stanovení základu daně v daňovém přiznání.

11. Krátkodobý finanční majetek.

a) Účetnictví a daňová evidence – Charakteristika a členění krátkodobého finančního majetku. Pokladna a inventarizační rozdíly. Ceniny. Peníze na cestě. Bankovní účty a krátkodobé cenné papíry. Platební styk v tuzemské a cizí měně. Kurzové rozdíly. Evidence peněžních prostředků v daňové evidenci.

b) Daně – Daňové posouzení úroků z bankovních účtů. Daňové dopady kurzových rozdílů. Zdanění příjmů z krátkodobých cenných papírů. Daňová uznatelnost schodků v pokladně.

12. Zúčtovací vztahy – DPH.

a) Účetnictví a daňová evidence – Charakteristika a princip DPH. DPH na vstupu a na výstupu. Nárok na odpočet DPH. Výpočet DPH shora a zdola. Vliv DPH na pořizovací cenu majetku a náklady. Evidence DPH v účetnictví a daňové evidenci. Vlastní daň a nadměrný odpočet.

b) Daně – Plátce a neplátce DPH. Povinná a dobrovolná registrace k DPH. Sazby DPH a osvobození od daně. Zdaňovací období. Přiznání k DPH, kontrolní hlášení a souhrnné hlášení. Lhůty pro podání daňových tvrzení a splatnost daně.

13. Zúčtovací vztahy – POHLEDÁVKY.

a) Účetnictví a daňová evidence – Charakteristika, členění a oceňování pohledávek. Pohledávky z obchodního styku, jejich vznik, splatnost a zánik. Pohledávky v cizí měně a kurzové rozdíly. Evidence pohledávek v daňové evidenci. Inventarizace pohledávek. Opravné položky k pohledávkám a odpis pohledávek.

b) Daně – Pohledávky z hlediska daně z příjmů. Daňová uznatelnost opravných položek k pohledávkám. Daňová uznatelnost odpisu pohledávek. Daňové dopady neuhrazených pohledávek.

14. Zúčtovací vztahy – ZÁVAZKY.

a) Účetnictví a daňová evidence – Charakteristika, členění a oceňování závazků. Krátkodobé a dlouhodobé závazky. Závazky z obchodního styku – vznik, splatnost a zánik. Krátkodobé bankovní úvěry. Závazky v cizí měně a kurzové rozdíly. Evidence závazků v daňové evidenci. Inventarizace závazků.

b) Daně – Daňové posouzení neuhrazených a promlčených závazků. Daňová uznatelnost úroků z úvěrů a zápůjček. Daňové dopady kurzových rozdílů. Daňové dopady zániku závazků.

15. Zúčtovací vztahy – MZDY.

a) Účetnictví a daňová evidence – Mzdové náklady. Hrubá a čistá mzda. Sociální a zdravotní pojištění zaměstnance a zaměstnavatele. Pohledávky a závazky vůči zaměstnancům a institucím (Česká správa sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovny, finanční úřad). Evidence mezd a mzdové listy. Zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele. Cestovní náhrady v tuzemsku a zahraničí. Zaměstnanecké benefity, příspěvky na stravování a osobní ochranné pracovní prostředky.

b) Daně – Příjmy ze závislé činnosti podle § 6 zákona o daních z příjmů. Zdanitelné příjmy a příjmy osvobozené od daně. Zálohová a srážková daň. Slevy na dani a daňové zvýhodnění na děti. Roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění u zaměstnavatele. Daňové přiznání fyzické osoby s příjmy ze závislé činnosti – stanovení výsledné daňové povinnosti.

16. Zúčtovací vztahy – DANĚ A DOTACE.

a) Účetnictví a daňová evidence – Charakteristika daní a jejich členění. Daň z příjmů, ostatní přímé daně, nepřímé daně a poplatky. Pohledávky a závazky vůči správci daně. Dotace ze státního rozpočtu a ostatní dotace. Provozní a investiční dotace, jejich charakteristika a zachycení v účetnictví a daňové evidenci.

b) Daně – Přímé daně – daň z nemovitých věcí a silniční daň. Nepřímé daně – spotřební a energetické daně. Daňové posouzení provozních a investičních dotací. Daňová uznatelnost veřejnoprávních pokut a penále a smluvních pokut a úroků z prodlení.

17. Zúčtovací vztahy – pohledávky a závazky vůči společníkům a členům družstva. Základní kapitál a nerozdělený zisk.

a) Účetnictví a daňová evidence – Charakteristika pohledávek a závazků vůči společníkům a členům družstva. Pohledávky z upsaného základního kapitálu. Peněžitě a nepeněžitě vklady. Základní kapitál – vznik, zvyšování a snižování. Vlastní kapitál a jeho struktura. Rozdělení výsledku hospodaření. Nerozdělený zisk a neuhrazená ztráta minulých let. Podíly na zisku a závazky vůči společníkům.

b) Daně – Daňové posouzení peněžitých a nepeněžitých vkladů do společnosti. Zdanění podílů na zisku společníků a členů družstva. Daňové dopady zvýšení a snížení základního kapitálu. Daňové aspekty rozdělení nerozděleného zisku minulých let.

18. Zúčtovací vztahy – JINÉ POHLEDÁVKY A ZÁVAZKY. Přejícné účty aktiv a pasiv.

a) Účetnictví a daňová evidence – Charakteristika a členění jiných pohledávek a závazků – vztahy k celnímu úřadu, pojišťovnám, finančním institucím a pohledávky a závazky při obchodování s cennými papíry. Přejícné účty aktiv a pasiv. Účel a princip časového rozlišení nákladů a výnosů. Náklady příštích období, komplexní náklady příštích období, výdaje příštích období, výnosy příštích období a příjmy příštích období. Dohadné účty aktivní a pasivní. Rozdíl mezi časovým rozlišením a dohadnými položkami. Specifika daňové evidence.

b) Daně – Daňové posouzení jiných pohledávek a závazků. Daňová uznatelnost časově rozlišených nákladů. Daňové posouzení dohadných položek. Vliv časového rozlišení na základ daně z příjmů.

19. Inventarizace majetku a závazků. Inventarizační rozdíly.

a) Účetnictví a daňová evidence – Účel a druhy inventarizace. Fyzická a dokladová inventura. Inventurní soupisy a inventarizační zápis. Inventarizace majetku a dluhů v daňové evidenci. Inventarizační rozdíly – manko, schodek a přebytek, jejich zjišťování a vypořádání. Odpovědnost zaměstnanců za schodek a škodu.

b) Daně – Daňová uznatelnost mank do normy a nad normu přirozených úbytků. Daňové posouzení škod na majetku a náhrad škod. Daňové dopady inventarizačních rozdílů.

20. Uzávěrkové operace. Roční účetní závěrka a audit.

a) Účetnictví a daňová evidence – Charakteristika a význam účetní uzávěrky. Uzávěrkové operace – kontrola zůstatků, rezervy, opravné položky a dohadné účty. Zjištění výsledku hospodaření. Uzavření účetních knih, konečný a počáteční účet rozvažný. Účetní závěrka – rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha, přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. Účetní výkazy v plném a zkráceném rozsahu. Povinnosti účetní jednotky při sestavení, zveřejnění a auditu účetní závěrky. Význam výroční zprávy. Uzavření daňové evidence na konci zdaňovacího období.

b) Daně – Daň z příjmů právnických osob. Úprava výsledku hospodaření na základ daně. Stanovení výsledné daňové povinnosti. Daňové přiznání a jeho přílohy. Lhůty pro podání daňového přiznání a splatnost daně. Specifika zdaňování a účetního výkaznictví neziskových organizací.

V Praze, dne 22. 08. 2026

Vypracovali: Mgr. Jan Kluganost, Ing. Pavlína Chaloupková, DiS.

Schválila: Mgr. Tereza Mikolášková